

סגירת עסק שנמכר בו אלוהול לקטינים - יש מה לעשות

שיעור הקטינים הצורכים משקאות משכרים עלה באופן משמעותי בשנים האחרונות הן בישראל והן בעולם. בכדי למנוע הידרדרות מסוכנת נחקקו חוקים שתכליתם להילחם בתופעה העגומה. מדינת ישראל רואה בחומרה כל ניסיון עידוד או שידול קטינים לשתות משקאות אלוהוליים ונוקטת באמצעים נוקשים עוד יותר בכל הנוגע למכירת משקאות אלו לבני הנוער בבתי עסק. אילו עונשים ניתן להטיל על בעלי עסקים שבמסגרתם נמכרו משקאות משכרים לקטינים? כיצד על בעל עסק לנהוג במידה וזומן לחקירה במטרה או לשימוע טרם סגירת העסק? מהן הנחיות המשטרה להתמודדות עם התופעה? עו"ד אסף דוק מסביר.

גיל צריכת האלוהול במדינות העולם כולל ישראל, יורד במרוצת השנים וכמות הקטינים המגיעים לשכרות עולה בהתמדה. בכדי להתמודד עם התופעה נכנס לתוקף חוק המאבק בתופעת השכרות בשנת 2010. תכליתו של החוק הוא להילחם בהשלכות השליליות של תופעת השכרות, ובמיוחד בכל הנוגע לקטינים ולבני נוער, שכן תוצאותיה הרסניות ביותר ומובילות לעלייה במספר תאונות הדרכים, לאלומות ולעבריינות. סנקציות כבדות ועונשים מחמירים נקבעו למוכרים משקאות אלוהוליים לקטינים. מה העונש בגין עבירה זו? ומה הם הפתרונות לבעלי עסקים שזומנו לחקירה במטרה או לשימוע טרם סגירת העסק בגין מכירת משקאות משכרים לקטינים בתחומם?

מה מוגדר כמשקה אלוהולי ומה העונש שנקבע למוכר אותו בשעות הלילה?

על פי החוק, בכדי שמשקה יוגדר כמשקה אלוהולי, עליו להכיל לפחות שני אחוזי אלוהול בנפח. על בעל העסק לוודא זאת באמצעות בדיקת התווית של המשקה כאשר אחריות הדיווח היא על היצרן. החוק קובע כי על בעל העסק לדרוש תעודת זהות מכל לקוח המעוניין לרכוש משקה משכר כאשר עולה החשד שמדובר בקטין. כמו כן, נקבע בחוק העונשין כי בעל עסק או מי שעובד בעסק שבו נמכרים משקאות משכרים, אשר מכר, הגיש או סיפק משקה משכר לקטין, אשר מודע לזה, הגיש או סיפק משקה משכר לקטין, אלא אם כן הוכיח, ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי, שהקטין הציג לו תעודה בה ניתן לוודא את גילו ואשר לפיה הוא אינו קטין.

בני נוער מועדים לפורענות בעיקר בשעות הלילה המאוחרות ובמיוחד בתקופות החגים והחופשות. בכדי לנסות למזער את הנזקים הפוטנציאליים נאסר למכור משקאות אלוהוליים בין השעות 23:00 בלילה ועד 06:00 בבוקר. דינו של המפר זאת הוא **מאסר למשך עד 6 חודשים** בהתאם לסעיף 193א לחוק העונשין ו**קנס של עד 9,000 שקלים** לפי חוק המאבק בתופעת השכרות. יש לציין כי החוק נוגע לעסקים מסוג פיצוציות, קיוסקים, מכולות, חנות יינות, סופרמרקטים ועוד. החוק אינו תקף לפאבים ומסעדות המוכרים את המשקאות לצריכה במקום.

סגירת עסק שמכר משקאות משכרים לקטינים

תכליתו של חוק רישוי העסקים שנחקק בשנת התשכ"ח-1968, הוא לאפשר לציבור הישראלי ליהנות מתנאי תברואה נאותים, מאיכות הסביבה, מבריאות, מונע סכנות לשלום הציבור ומונע הדבקות במחלות שונות של בעלי חיים כמו גם מזיהום שמקורם בחומרי הדברה, תרופות, דשנים ומקורות מים. המנהלים את עסקיהם ללא רישיון עוברים עבירה פלילית ומסתכנים בסגירת מקום העסק, בקנסות ואף במאסר בפועל. הדבר מתבטא בחומרה בכל הקשור למכירת משקאות משכרים לקטינים, שכן רשויות האכיפה פועלות במרץ ובמלחמה בלתי פוסקת בכדי להגן על עתידם של ילדינו כמו גם על כלל הציבור מפני הסכנות שמשקאות משכרים כמו עבריינות, ריבוי מקרי אלימות ותאונות דרכים. כנגד עסק שפעל ללא רישיון על פי החוק או שמכר משקאות משכרים לקטינים מסתכן

בהוצאת צו סגירה אשר יועבר לאגף הפיקוח ברשות המקומית ואחריו אל הרשות המשפטית. בנושא יידון בית המשפט לעניינים מקומיים וכנגד הבעלים יוגש כתב אישום. יש לציין כי צו הסגירה יכול להיות מופעל באופן קצר מועד דבר שעשוי לגרום לנזקים אדירים לעסק כמו איבוד לקוחות והפסד של סכומי כסף גדולים. בפסקה הבאה יפורט אודות הסנקציות שניתן להטיל לבעל עסק שמכר לקטין משקה אלכוהולי.

אילו סנקציות ניתן להטיל על בעלי עסקים שבמסגרת עסקם נמכרו משקאות משכרים לקטינים?

סעיף 23 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 קובע כי קצין משטרה בדרגת רב-פקד ומעלה רשאי לצוות בכתב על סגירה של עסק למשך תקופה של **עד 30 ימים** אם הוא נמצא עוסק במכירת משקאות משכרים **ובמידה והדבר נדרש לשם שמירה על שלום הציבור או להחזרת שלום הציבור במידה והופר**.

בנוסף, סעיף 23 לחוק קובע כי קצין משטרה בדרגת רב-פקד ומעלה רשאי לצוות בכתב על סגירת מקום לתקופה שלא תעלה על **15 ימים** במידה ומתקיימים **התנאים הבאים**:

1. קיים חשד כי בעסק נמכרו משקאות משכרים לקטינים בניגוד לסעיף 193א לחוק העונשין.
2. במידה וניתן לאתר את בעל העסק בשקידה סבירה, ניתנה לו התראה בכתב במהלך השנתיים שקדמו לביצוע העבירה בה הוא נדרש לנקוט צעדים למניעת הישנות העבירה והובאה לידיעתו אפשרות סגירת העסק במקרה של הישנותה.

עוד נקבע כי לשם ביצוע צו סגירה מנהלי לעסק רשאית המשטרה להשתמש בכוח סביר. אומנם, בקרב קטינים ובני נוער המעוניינים לקנות את המוצר בכל מחיר, רווחת התופעה של קניית המשקאות המשכרים באמצעות מתווך בגיל החוקי. בכדי למנוע את התופעה נקבע איסור לרכוש משקאות אלכוהוליים עבור קטינים או לספק עבורם את המשקה גם ללא כל תמורה. הדבר נאסר במקום ציבורי ללא נוכחות והסכמתו של האחראי על בן הנוער הקטין או שלא במעגל משפחתו. הדין שנקבע בגין עבירה זו הוא כדין בעל עסק שמכר משקאות אלכוהוליים לקטין, קרי, מאסר בפועל למשך שישה חודשים.

האם רכישה או הספקה של משקה אלכוהולי לקטין בחוג משפחתו מהווה עבירה פלילית?

יש לציין כי אכיפת תופעת השכרות בקרב קטינים ובני נוער חלה במקומות ציבוריים בלבד. במקומות פרטיים כגון בתי מגורים, לא מתבצעת האכיפה וכל רכישה או הספקה של משקה אלכוהולי לקטין שנעשה בנוכחותו ובהסכמתו של האחראי לו או שנעשה בחוג משפחתו, אינן מהוות עבירה פלילית. יחד עם זאת הספקה או רכישה של המשקה כאמור לקטין שאינו בהסכמת האחראי לו אך בנוכחותו או להיפך - בהסכמתו אך לא בנוכחותו, מהווה עבירה פלילית על פי החוק.

הנחיות המשטרה להתמודדות עם תופעת השכרות בקרב קטינים

כדי למגר את תופעת השכרות בקרב קטינים במקומות ציבוריים נקבעו הוראות לפיהם על הגוף המשטרתי להשמיד באופן מידי את המשקה האלכוהולי שנתפס במקומות כמו פארקים, גנים ציבוריים, ברחובות העיר, בסמוך למקומות בילוי ובחניונים. המשטרה מוסמכת לעצור את בני הנוער המעורבים ואף לפתוח בחקירה.

עוד נקבע כי על המשטרה להפעיל סמכויות ובמידת הצורך לפתוח בחקירה בכל הקשור לרכישה או להספקה של המשקאות באופן שיטתי ומתוחכם, בנסיבות בהן המשקה המשכר סופק לקטין באמצעות מתווך, כאשר עולה חשד כי המשקאות סופקו לקטינים רבים או בגילאים צעירים מאוד, כאשר החשוד בעל עבר פלילי, כאשר המשקה שסופק לקטינים גרם לתוצאות הרסניות כגון איבוד חושים

או אובדן הכרה או שנלוו לכך עבירות פליליות נוספות, כאשר הספקת המשקאות הייתה בתמורה לטובת הנאה או כסף.

כאשר המשטרה החליטה לפתוח בחקירה בגין ביצוע אחת מן העבירות שצוינו לעיל, ובמידה ומדובר בחשוד קטין, חומר החקירה ייגזר בהליך טיפול מתנה כאשר מדובר בעבירה ראשונה. במקרים חריגים כגון הספקת משקאות אלכוהוליים באופן שיטתי ומתוכנן או כאשר נלווית תוצאה בהיקף חמור, ניתן לפתוח את פרטי האירוע באישור קצין נוער מחוזי או מרחבי. ההחלטה על כך תהייה מנומקת בכתב והיא תצורף לחומר החקירה. במידה ומדובר בעבירה שנייה ובעבירה שלישית, ניתן יהיה לפתוח תיק נוסף על פי שיקול דעתו של קצין נוער מחוזי או מרחבי גם אם הדבר נגזר או שלקטין יש רישום פלילי או משטרתי בעבירות אחרות.

מהם הפתרונות לבעלי עסקים שזומנו לחקירה או עומדים בפני שימוע טרם סגירה מנהלית של העסק?

1. ייעוץ וליווי של עורך דין בזמן החקירה והשימוע במשטרה

בכדי לנסות למנוע או למזער את הנזקים הפוטנציאליים הנובעים מסגירה מנהלית של העסק, על בעל העסק שזומן לחקירה במשטרה להיוועץ עם עורך דין פלילי בעל ניסיון בתחום. יש לציין כי כאשר העובד מזומן לחקירה בשל מכירת משקה אלכוהולי לקטין, המעסיק עצמו מזומן גם הוא לחקירה ושימוע בדבר סגירת העסק. במצבים אלו עולה החשיבות בייעוץ משפטי מקצועי תוך איסוף הראיות כדוגמת: צילומים ממצלמות האבטחה. **מעשה שהיה כך היה**: משרדנו מנע סגירת עסק ללקוח שזומן לשימוע בגין מכירת משקה אלכוהולי לקטין. בעל העסק העוסק במכירה, הספקה והגשה של משקאות משכרים, נחשד כי במהלך חודש אוקטובר 2016 בשעה שמונה בערב נמכר בעסק שלו משקה אלכוהולי לקטין מתחת לגיל 18. הקופאי שמכר את המשקה כאמור, לא ביקש מהקונה תעודה מזהה ולא שאל לגילו לאור חזותו הבוגרת. לאחר היוועצות עם משרדנו, השימוע הסתיים **במתן אזהרה בלבד** ולא בסגירת העסק. בעל העסק הוא אזרח שומר חוק ומקפיד על בדיקת תעודות הזהות של קוניו באופן שוטף אך במקרה הנוכחי הקונה נראה בגיר לגילו. הוחלט כי במידה ותישנה עבירה נוספת בתקופה של שנתיים ממועד העבירה הנוכחית, קצין משטרה ישקול לסגור באופן מנהלי את העסק וזאת בהתאם לחוק.

להלן העתק האזהרה שניתנה לאחר השימוע במשטרה בעניינו של הלקוח. מפאת החיסיון והשמירה על פרטיותו, פרטי המזהים ומידע חסוי אחר הושמטו:

פלא : 2016/ [redacted]
לכבוד :

המחזיק בחצרים- [redacted]
מנהל עסק- [redacted] (אם הוא ידוע וניתן לאתרו בשקידה סבירה)

הנדון: התראה לפי סעיף 23(א1)(2) לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968

ניתנת לך בזאת התראה לפי סעיף 23(א1) לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן- חוק רישוי עסקים") בגין :

חדש לביצוע עבירה בניגוד לאיסור הקבוע בסעיף 2(א1) לחוק רישוי עסקים:
חדש לביצוע עבירה בניגוד לאיסור הקבוע בסעיף 193א לחוק העונשין
התראה זו מבוססת על ממצאים שנתגלו בעסק הקרוי בשם [redacted]
[redacted] הנמצא ב [redacted] (כתובת העסק), ואשר, בין היתר, עוסק במכירת, הגשת או הספקת משקאות משכרים (להלן-העסק).
מועד המכירה, הגשה או הספקה של המשקה המשכר (תאריך ושעה) : 20:00 ביום ה [redacted]
פרטים נוספים שקשורים לאירוע שבגינו ניתנת ההתראה שראוי לצייןם (אם קיימים):
פתאריק הנ"ל פוצצה מכירת משקה מסקר לקטין מתחת לגיל 18 על ידי קוסאי פחנות. פאהלף המכירה
הקוסאי לא שאף את הקונה לגילו ולא פיקש ממנו תאורה מזהה.
הריני להודיעך, כי במידה שתישנה עבירה נוספת בעסק (אחת משתי העבירות המפורטות לעיל).
בתקופה של שנתיים ממועד ביצוע העבירה הנוכחית, תישקל על ידי הקצין המוסמך במשטרה סגירה
מנהלית של העסק בהתאם לקבוע בחוק.

דברי המוזהר- [redacted]
[redacted]

באזהרה נכח עו"ד אסף דוק.
חתימת המחזיק בחצרים- [redacted]

חתימת הקצין _____
ניא אברהמי, פקד
מ.א. 1125574
[redacted]
ק' ניצח לוי

2. הגשת בקשה לביטול צו סגירה מנהלית לעסק

בעל עסק שזומן לחקירה במשטרה בגין מכירת משקה משכר לקטין בין אם על ידו ובין אם על ידי הכפוף לו, יכול להגיש **בקשה לביטול של צו סגירה מנהלי**. לדוגמה בתל"פ 12-04-14464, הוחלט לבטל צו סגירה מנהלי שניתן בתחילת אפריל בשנת 2012 למשך שלושים ימים. הבקשה היא בהתאם לחוק רישוי עסקים תחת סעיף 22. בעקבות קטין שנתפס עם משקה משכר זמן קצר לאחר השעה 23:00, ניתן הצו אשר על פי עדותו נרכש בעסקו של המבקש. יחד עם זאת, הצו ניתן בשל מכירת אלכוהול בשעת לילה האוסרת כל מכירה של משקאות אלכוהוליים ולא כי נמכר לקטין. בית המשפט דן בהחלטה זו ולאחר עיון בתיק כאמור ועל פי שקלול העובדות, אין הדבר מוביל למסקנה כי קניית האלכוהול בוצעה לאחר השעה 23:00. הקטין נעצר 20 דקות לאחר השעה כאמור ולאחר שסליל הקופה נבדק עולה כי המשקה האלכוהולי נמכר לבגיר בשעה 22:41. על כן הוחלט כי ההחלטה על סגירת העסק הינה שגויה מאחר ולא בוצעה מכירה של משקה משכר בין השעות האסורות. הוחלט לבטל את הצו שניתן מפאת העדר ראיות ובכדי לא לפגוע בחופש העיסוק של המבקש. כמו כן, בית המשפט קיבל את טענתו בדבר כי כספים רבים שהשקיע ירדו לטמיון במידה והעסק ייסגר בתקופה זו.

זומנת לחקירה במשטרה או שימוע בטרם סגירה מנהלית של העסק?

במידה וזומנת לחקירה במשטרה בגין מכירת משקה משכר לקטין או שאתה עומד בפני שימוע טרם סגירה מנהלית של העסק - אתה זקוק ליעוץ משפטי מקצועי שסייע לך למזער את הנזקים הפוטנציאליים הנובעים מהחקירה במשטרה וההחלטה המנהלית לסגור את העסק שלך לתקופה ארוכה. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לבעלי עסקים רבים הנחשדים במכירת משקאות משכרים לקטינים ו/או העומדים בפני שימוע במשטרה טרם סגירה מנהלית של העסק שלהם, מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או שאתה עומד בפני שימוע לסגירת העסק פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.